

55 berichtgevers, meerendeels visschers. Het blijkt, dat de Wolhandkrab zich in twee jaar tijds belangrijk heeft uitgebreid. In 1930 waren er twee vindplaatsen bekend in en bij den Dollard, in 1932 tegen de honderd en er zijn in die jaren in Groningen en Friesland duizenden Wolhandkrabben gevangen, het meest in de maanden Juli, Augustus, September en October. De inval had eerst plaats uit den Dollard, later in veel sterker mate uit de Lauwerzee. Thans bevolken de krabben de wateren van Nieuweschans tot Stavoren. Ernstige directe schade is door de Wolhandkrab tot nog toe niet aan de visscherij toegebracht, wel is last van de dieren ondervonden, doordat ze in de netten verward raakten. De groote vangst in September moet waarschijnlijk toegeschreven worden aan de omstandigheid, dat de krabben dan naar zee trekken, om zich voort te planten. Waarschijnlijk keeren die niet terug.

De vangst van een Wolhandkrab met eieren in de Lauwerzee in Juli 1933 en het feit, dat achter en buiten de sluizen te Zoutkamp ook in den herfst van 1932 reeds soortgelijke exemplaren zijn waargenomen, bevestigen de veronderstelling, dat er zich in 1932 en 1933 Wolhandkrabben in de nabijheid der Groningsche kust hebben voortgeplant. Op 27 September werden in de Groningsche grachten een „enorm aantal” zeer jonge Wolhandkrabben aangetroffen, die daar reeds half Augustus moeten zijn aangekomen. Daar er zich zeer jeugdige, nauwelijks 8 m.m. breede exemplaren onder bevonden, meenen de auteurs te moeten aannemen, dat de voortplanting vlak bij de kust, misschien zelfs in de somtijds zeer brakke binnenwateren nabij Zoutkamp, moet hebben plaats gevonden.

Het lijkt uitermate waarschijnlijk, dat de Wolhandkrab zich in de eerstvolgende jaren in de wateren van Groningen, Friesland en Drente zal handhaven. Misschien zullen nieuwe invasies uit Duitschland nog weer stootsgewijze toename veroorzaken. Er is wel kans, dat de indringer op den duur aan de binnenvisscherij veel last en schade zal veroorzaken.

De auteurs eindigen hun beschouwingen dan ook met een beroep op allen, die zich voor de verdere ontwikkeling van dit vraagstuk interesseeren, om hun mededeeling te willen doen van alle gegevens, die onze kennis van de levenswijze — en in de laatste instantie dus ook de kans op het vinden eener rationeële bestrijdingsmethode — kunnen bevorderen.

Dit laatste rapport, een fraaie bijdrage tot de faunistiek van Nederland, is verschenen in „Onze Zoetwatervisscherij”, orgaan van de hoofdafdeling Zoetwatervisscherij der Nederlandsche Heidemaatschappij, jaargang XXIX, No. 24 van 23 Nov. 1933 en volgende nummers.

JAC. P. THIJSSSE.

De Julikever. In de Augustus-aflevering van D.L.N. lees ik, dat U treurige ervaringen over den Julikever opdoet. Ik ondervond in Juli echter precies het tegenovergestelde in de Legerplaats bij Oldebroek, waar des avonds op de heide bij warm weer de kevers bij honderden tegen de lampen vlogen of doodkalm op je jas kwamen zitten. Waar ze vandaan kwamen weet ik niet, maar soms waren ze zoo talrijk, dat ze een plaag vormden. Dat er druk jacht op werd gemaakt door de vogels, bewezen de talrijke losse dekschilden, die overal verspreid lagen.

Wat den Meikever betreft kan ik U meedeelen, dat ik er jarenlang in de omgeving van Rotterdam slechts sporadisch af en toe een aantrof, maar tot mijn verbazing op manoeuvre in Limburg in de dorpen avond aan avond de kinderen er jacht op zag maken. Ze werden dan bij honderden in sigarenkistjes gestopt en geschild. De kleine donkere exemplaren waren „mannelijkes”. Of dat werkelijk waar is, weet ik niet. Er was ook een grotere soort welke schilden had die net bedauwd leken alsof ze met meel waren bestreken. De kinderen noemden dat „molenaars”. Zoo onderscheidde ze nog verschillende andere soorten.

Een en ander verwekte wel den indruk, dat men zich althans in die streken over den Meikever nog lang niet ongerust hoeft te maken.

Leiden.

A. D. VAS NUNES.

Een Engelsch Ornithologisch Station. De bekende Engelsche ornitholoog H. F. Witherby, hoofdredacteur van het tijdschrift *British Birds*, heeft zijn collectie van 9000 vogelhuiden verkocht aan het Britsch Museum voor 1500 pond sterling. Daarvan houdt hij honderd pond voor het instandhouden van een afzonderlijk reservaat voor vogelstudie. De rest, dus 1400 pond schenkt hij aan „The British Trust for Ornithology”. Deze stichting stelt zich ten doel om te Oxford, of in de nabijheid een centrum te stichten voor het beoefenen van veldornithologie. Er zal een adviescommissie van vooraanstaande veld-ornithologen gevormd worden om studieplannen voor het Instituut te ontwerpen en te beoordeelen. Voor de uitvoering der programma's zal door het heele land een breede schaar van medewerkers worden gerecruteerd. Het Instituut zal behoorlijk behuist worden en de centrale leiding berust bij een vaste staf, die zich geheel aan dit werk kan geven. Daarvoor is die 1400 pond natuurlijk niet voldoende, maar Witherby wanhoopt er niet aan, of bij de zeer groote belangstelling, die in Engeland bestaat voor vogelstudie zal het Instituut wel levensvatbaarheid hebben.

Deze opzet herinnert aan wat wij eenige jaren geleden verwachtten bij de stichting van het

„trekstation” Texel. Het heeft mij altijd gespeten, dat men toen niet dadelijk besloten heeft tot de oprichting van een algemeen „ornithologisch” station. Maar dat kan altijd nog gebeuren.
T.

Adders eten vogels. In British Birds van December 1933 vinden we een met foto's geïllustreerd artikel over adders, die jonge vogels eten. De slachtoffers zijn grouse, graspieper, beflijster. Eerst bijt de adder zijn prooi, om die daarna te verzwelgen. Doen onze adders dat ook? Ik heb eenmaal een ringslang betrappt bij een rietzangersnest.
T.

Het resultaat van het plaatsen van nestkastjes op twee landgoederen in 1933:

Vogelsoort.	Aantal broedsels.	Uitgevlogen.	Uitgehaald.	Verstoord door dieren.	Verlaten.	Aantal uitgevlogen jongen.
Koolmees	25	20	80 %		1	4
Pimpelmees	10	8	80 %		2	2
Zwarte mees	7	6	86 %		1	1
Zwartkopmees (glanskop)	1	1	100 %			7
Gekraagde Roodstaartjes	4	2	50 %	1	1	13
Spreeuw	3	3	100 %			10
Totaal	50	40	80 %		2	8

74 kastjes
26 zonder eieren

Noordhout (Driebergen)

Koolmees	18	13	72 %	1	2	2	98
Pimpelmees	8	6	75 %			2	35
Zwarte mees	42	34	81 %			8	262
Zwartkopmees (glanskop)	2	1	50 %			1	5
Kuifmees	11	10	91 %		1		64
Gekraagde Roodstaartje	17	16	94 %		1		87
Spreeuw	4	4	100 %				12
Onbekend	3				2	1	
Totaal	105	84	80 %	1	6	14	563

95 kastjes
14 zonder eieren

Hieruit blijkt wel zeer fraai, van hoe groote beteekenis onze goed bewaakte landgoederen zijn voor den vogelstand in Nederland.
T.

Knopkruid. Sinds Augustus 1931 tref ik elken zomer het knopkruid aan bij Kloosterveen (gem. Assen) achter het huis „Nassau” aan de Hoofdvaart, in vrij groot aantal.

Naar mijn gevoel plant deze soort zich vrij snel voort. Het terrein wordt steeds groofter.
Amsterdam.
JENTINA E. LEENE.

Overwinterende Witte Kwikstaart. Misschien interesseert het U te vernemen, dat ik hedenmorgen 7.45 bij 16° F. vorst in de stad een witte Kwikstaart waarnam, die in het geheel niet den indruk maakte door de koude gehinderd te worden.

Middelburg, 14 Dec. '33.

F. BEELAERTS v. BLOKLAND.

AANGEBODEN:

Verkade's albums: „Texel” à f 3.15, „Bloemen in onze Tuin” à f 3.15, „Bosch en Heide” à f 3.95, „Langs de Zuiderzee” à f 3.95, „Paddenstoelen” à f 3.15, „De Vecht” à f 3.95, „Mijn Aquarium” à f 3.15, „Kamerplanten” à f 3.15. De albums zijn geheel compleet, in uitstekenden staat. Toezending portvrij. Reflectanten, die binnen twee weken na hun schrijven geen antwoord ontvangen, komen niet in aanmerking.

Adres: A. H. MEIJER CLUWEN, Willemstr. 21, Dordrecht.